49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2056 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 25 – 9 ՄԱՐՏ 1908 25 ՇՈՒՊԱԹ 1323 5 ՍԷՊԹԷՄԲԵՐ 1326

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grande Rue de la Sublime Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՕՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՄ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԻՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Գալատայ Գլխաւոր Փողոց, 38
Ի մրցութիւն ուղղուած գրութիւններ կը չեն արուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԿԵՐԷՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ادکار منظومه‌سی
ارمنیجه یومیه و سیاسی غزیته‌در
صاحب امتیازی: ارودانسی قریه
ادارهخانه‌سی: باب عالی جادده‌سنده‌کی ۳۸

ԳԻՆԸ ԿՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՆԽԻԿ — Տարեկան — Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար 80 ղր. — 50 ղր.
Գաւառներու համար 108 » — 60 »
Արտասահմանի համար 25 ֆր. — 14 ֆր.
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳԻՆԵՐԸ՝
Մէկ անգամի համար տող մը 6 ղրուշ
Մէկ տարուան աւելի ծանուցումներու համար մասնաւոր գիներ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԵԾ-ՊԱՀՈՑ ԿԻՐԱԿԻՆԵՐԸ

Ա.

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

Մեծ Պահքի կիրակիներէն ամէն մէկը խորհրդաւոր անուն մը կը կրէ։ Հայ եկեղեցին երանաւէտ հայրերը այդ նուիրական կիրակիներուն մէջ Ս. Գիրքէն կարդացուելու համար խորհրդաւոր ընթերցումներ բրած են։ Եկեղեցին՝ Մեծ Պահքի կիրակիներուն մէջ իր սահմանեալ պաշտամունքներով, մարդկային կեանքի ենթարկուած զանազան վիճակները, նկարիչի մը պէս կենդանի գոյնով մը կը պատկերացնէ, և Լուսաւորչի զաւակները հոգերուն աղօթքներով եւ յորդորներով և սրտաշարժ շարականներով վերտին ապաշխարութեան և անձնանձնաչութեան կը հրաւիրէ։

Մեծ Պահքի առաջին կիրակին «Բուն Բարեկենդան» անունով կը յիշուի։ Քննասէրը կը գրէ. «Բարեկենդան կը կոչուի շաբաթապահքերը յառաջող վերջին ուտիք օրը. բարեկենդան բառը բարի ու կենդանութիւն բառերէ կազմուած կը թուի և քիչ մը աւելի կերակուրներու ուրախութիւն ընդէանուռած է»։ Հետեւաբար Մեծ Պահքը յառաջող վերջին ուտիքի կիրակին ուրախութիւնն ալ ուրիշ բարեկենդաններէն մեծ ըլլալուն, բարեկենդաններուն այդ գլխաւորը բուն բարեկենդան կոչուեցաւ։ Ժամանակի ընթացքին մէջ Բուն Բարեկենդանի կիրակին յառաջող եօթնեակն ալ՝ Բարեկենդանի շաբաթ նկատուեցաւ. և կերակուրներու ուրախութիւններով ճոխացաւ։

Բուն բարեկենդանը իր հանդիսական տօնախմբութեամբ, պարզապէս տոնական սովորութեան մը վերյիշումէն աւելի գործնական նպատակ մը ունի, անմեղ կեանքի խորհուրդները կը սփռէ և իրական երջանկութեան տեսարանները կ'ուզէ պարզել Հայ Եկեղեցիի զաւակներուն առիւ։ Բուն Բարեկենդանի կիրակին՝ մեր նախածնողաց դրախտային երջանիկ կեանքը կը յիշատակէ։ Եկեղեցին այս առաջին կիրակիով, մարդուն իր նախկին սուրբ ու փառաւոր վիճակը կը ներկայացնէ. և հրաւէր կը կարդայ, որպէս զի Ադամի գիրքադ սերունդը՝ Աստուած-Մարդուն միջոցով իր նախկին վիճակին դառնայ և երկնային Դրախտին արժանանայ մշտնջենապէս։

Բայց ինչ է մարդուն նախկին վիճակը։ Այս հարցումը տիեզերական է, և ամէն դարու մէջ զանազան մարդիկ մէյմէկ պատասխաններ հնարած են։ Հեթանոս բանաստեղծներէ շատեր՝ քրիստոնեայ հաւատացեալներէ շատերուն պէս, այդ ժամանակամիջոցը իբր ոսկեդար նկատեցին, որուն մէջ երկիրը ինքնաբերաբար իր պտուղը կ'արտադրէր։ Օրէնսդիր Աստուծոյ մը հայրական վարչութեան չը հաւատացող լոկ հին իմաստակներն ոչ արդի սկեպտիկներն են, որ մարդը իր բարձրութենէն վար կը թողուն։ Մարդկային գիտութիւնն ու փիլիսոփայութիւնը թէեւ այդ վիճակին նկատմամբ շատ բաներ խօսած են, սակայն անոնք տակաւին անորոշութեան վարագոյրին ներքեւ են։ Եւ ահա Սուրբ Գիրքն է որ ամենապատգ տեղեկութիւններ կը հաղորդէ մեզ։

Տիեզերքի ամենարուեստ ճարտարապետը՝ իր մարդկային հրաշակերտը Դրախտի գեղեցկատեսիլ պարտէզին մէջ բնակեցուց։ Հայերէն պարտէզ բառը երրայական փարտես բառին հետ նոյն է։ Դրախտ բառն ալ պարսկերէն ֆիրխտան բառէն եկած է և ծառատունկ կը նշանակէ. Եդեմ անունն ալ Եբրայեցիներէն մէջ հանգիստ բան է։ Եդեմական դրախտը անարատ, կատարեալ և Ամենակալէն օրհնուած մարդուն՝ անկ կերպով յարմար բնակարան մըն էր։ Եւ ահա առաջին մարդը այդ ատուծածակերտ էակը իրաւունք ունէր վայելելու այն չքնաղ վայրը։

Տէր Աստուած մարդը ստեղծած ատենը յոգնակի կը խօսի, և այդպէս երրորդութեան խորհուրդը մարդուն աչքարէ եկած օրէն ի վեր գործնականապէս կը փաստի։ Արարիչը անգան անասներու հետ չխօսեցաւ. Ան՝ ի նշան իր գորովագութ սիրոյն ստեղծած իր վսեմագոյն ձեռակերտին—մարդուն — հետ խօսելու խնդարեցաւ։ Ամենակալը մարդը իր պատկերովը ստեղծեց։ Ո՛հ ինչ տխուր բան է, երբ սկեպտիկներ կը մերժեն թէ մարդ Աստուծոյ պատկերը կամ նմանութիւնը չունի։ Ո՛վ հաւատացեալներ, ճանչցէ՛ք ձեր արժանիքը։ Այդ անհաւատներուն և աշխարհիկ մարդոց պէս՝ ձեր անվայել գործերուն ու անտեղի մտածումներով՝ ձեր իրական բարձրութենէն դէպ ի տարրին մի նուաստանաք։ Ո՛վ մարդ քու վեհութենդ ծագումը, քու իրաւունքներուդ տարբերը՝ Ամենակալին աստուածային բնութեան հաղորդակից ըլլալուդ մէջ կը կայանայ։ Եթէ դուն զանիկայ մոռնաս, իմաստակները քեզ կենդանիներու աստիճանին կ'իջեցնեն որոնց վրայ Ամենակալը քեզ իշխան կարգեց։ Մարդ՝ նիւթական պատկերը ունենալուն համար է որ յաւիտենական երջանկութեամբ կ'ապրի և արդարութիւն օրէնքները կը վայելէ։

Մարդուն հոգեղէն բանաւոր ու բարոյական և անմահ բնութիւնները, որոնք զինքը կենդանիներէ կորոշեն, իր երջանկութեան աղբիւրներն են։ Առաջին մարդու հոգիին մէջ ամենակատարեալ կարգը իշխելուն՝ իր բնութեանը և պարագաներուն համեմատ ամենայն բարեբաստութիւնն ու երջանկութիւնը զինքը շրջապատած էին։ Դրախտին ճակատագիրն էր, հանդիսատես ըլլալ առաջին մարդուն բերկրութիւններուն։ Մարդուն նախկին վիճակը մեծ կատարելութեան և անզուգական երջանկութեան վիճակ մըն էր։ Մարդկային հաղորդակցութիւնը՝ իր նախկին վիճակին մէջ իրեն պէտք եղած գիտութիւնով լուսաւորուած էր։ Եթէ իր անմեղ վիճակը չաւրնակէր, միշտ իր Արարչին հաճելի բաներ պիտի ընէր։ Տիեզերքի մեծ Տնօրէնը՝ անոր՝ լեզուի գիտութիւնն ալ շնորհած էր, որպէս զի անոր երկնահայեաց ուղղութեամբ սիրոյ ազազակներով երկնաւորին սուրբ Աթոռը դղրդէր։ Մարդ այն ատեն ուղիղ կամք մը ունէր, և արդարութիւնը հաճութեամբ ի գործ կը դնէր։ Մարդկային բնութիւնը այն ատեն բնական ազատութենէ զերծ ըլլալուն, մարմնոյն և հոգւոյն մէջ ալ բնական ու բարոյական հիւանդութեան սերմեր չը կային։ Ցաւ ու վիշտ և թուլութիւնն տակաւին անոր վրայ իշխած չէին։ Կարօտութեան և ապագայի հոգերն ալ տակաւին մեր նախածնողացը վրայ ծանրացած չէին։

Պէտք է դիտել որ դրախտի այդ երանաւէտ կեանքի բուն արիւրը՝ ոչ թէ արտաքին բաներն էին, հապա մեր նախածնողներուն իրենց ստեղծիչին հետ ունեցած ներքին առնչութիւններն էին։ Թէև անոնք արտաքուստ հանգիստ էին, և սակայն բուն խաղաղութիւնը ի ներքուստ ունէին, և իրենք իրենց սուրբ կրթելիութիւնները սիրայօժար գործադրելով միշտ երջանիկ կը զգային։

Կ'արժէ յիշել թէ մեղքը տակաւին Աստուածային պատկերը արատաւորած չէր՝ այն ատեն հիմակուընէ շատ աւելի ընդունակ էր ամէն կերպով զարգանալու։ Ցիշեցէք թէ Ադամը զաղափարական մարդը չէր։ պիտի զարգանար ան։ Երկրորդ Ադամն է բուն զաղափարական մարդը։ Թէև Ադամ սուրբ ստեղծուեցաւ և սահմանուած էր բարութեան համար, սակայն ան իր ընթացքին նախարարին մէջ կը կենար երբ իսկաւ։ Ադամը մանուկ մըն էր, Աստուծոյ թագաւորութեանը մէջ մարդկութեան չափահաս վիճակին տակաւին չը հասած։ Միայն մարդ մը—Երկրորդ Ադամը—իր մանկութեան օրէն զարգանալով հետզհետէ կատարելութեան բարձրագոյն աստիճանին վերացաւ։ Աստուած մարդուն բարոյական կատարեալ նկարագրին և զարգացումին մէջն էր, որ իրական մարդութիւնը զօրնականապէս փայլեցաւ։ Եթէ Ադամն ալ իր անմեղ վիճակին մէջ մնար, ժամանակի ընթացքին մէջ իր բարի ընտրութիւններովը՝ աւելի զօրաւոր կամք մը պիտի ունենար, աւելի աղնիւ նկարագիր մը պիտի կազմէր, և առաւել գիտութիւն պիտի կրնար սահնալ բնական միջոցներով կամ դերբնական յայտնութիւններով։

Մարդ ստեղծուած չէր մինակ ապրելու. ան ընկերային հակամիտութիւններ ունէր, և ահա մեծ Բահանայապետը դ

այս անգամ ալ տարապայման արագութեամբ տարածուեցաւ, և թեսիլքի մասին սկսան կարգ մը չափազանց ուռճացուած զրոյցներ շրջել։

Նանսիի եպիսկոպոսապետութիւնը անմիջապէս քննութիւն մը կատարած ըլլալով, խիստ անպատշաճ վիճակ մը տուած է հրաշքի հաւանականութեան մասին։

Ահաւասիկ քանի մը բառով մեկնութիւնը այդ երեւոյթին։

Սրբութիւն Սրբոցին սկաւառակը իր ներսի կողմէն ուռուցիկ զարդերով պատուած էր, և այս վերջինին վրայ դէմքի մը երեւոյթը առաջ կուգար ամէն անգամ որ Սրբութիւն Սրբոցին քով վառուած մոմեր կը դրուէին։

Ուռուցիկ զարդերը իրենց ստուերը բաւական անորոշ եղանակով մը կը ձգէին սկաւառակին ապակիին վրայ, և այսպէս կը կազմէին սեւ բիծեր, որոնք արդարեւ երկու աչքի, քիթի, բերանի և ականջներու պատրանքը կուտային դիտողին։

Այս պատճառաւ է որ 200է աւելի մարդիկ Պոլսի երեցին պատարագին ատեն հրաշքի մը ականատես ըլլալ կարծեցին։

Կրօնական իշխանութիւնը կրկնելով իր փորձերը, հետեւցուց թէ այդ երեւոյթը պարզապէս տեսողական պատրանք մըն է։

Եթէ վերոյիշեալ դէպքը ասկէ հազար տարի առաջ պատահէր, շատ հաւանական է թէ պարզամիտներ հրաշքի վերագրէին զայն։ Այս պատճառաւ է որ հին ատեն ամէն անբացատրելի երեւոյթ գերբնական զօրութեան կը վերագրուէր, և յաճախադէպ էին հրաշքները, որոնք իրականութեան մէջ գոյութիւն չունին, քանի որ գիտութիւնը բացարձակապէս կը մերժէ զանոնք։

* * *

Կարելի՞ է կշռել մուխին ծանրութիւնը։

Ասկէ աւելի դիւրին բան չի կայ։ Ասոր համար այրելէ առաջ նախապէս կը կշռէք վառելու յատկացուած կոճղ մը կամ ուրիշ վառելի նիւթ մը. երբ բոցը զայն բոլորովին սպառէ, մուխիրը կը կշռէք և ասոր ծանրութիւնը կոճղին ծանրութենէն հանելով, կը ստանաք արձակուած մուխին ծանրութիւնը։

ՀՐԱՉԵԱՑ ՏԷՐՈՍԿԻ

ԶՈՒԱՐԹ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ

ԿԱՌԱՊԱՆԻՆ ԴԷՊԻՆ

Ցաճախորդը՝ պարապ կառքի մը քով կեցած, անընդհատ ժամացոյցը կը քննէ մրմռալով.

—Անպիտա՛ն կառապան, ո՞ր սատանին ծակը մտաւ. «փնդրե՛ւ, վարկեան մը սպասեցէ՛ք, պզտիկ պէտք մը ունիմ, գոհացնեմ ու ճամբայ կ'ելլենք» ըսաւ, և անկէ ի վեր քթին ծայրն անգամ տեսած չունիմ... ա՜խ, չա՜ն ծնունդ, քե՛զ ալ, կառքդ ալ, ձիերդ ալ չատոնց սատանին ղրկած էի, բայց ինչ օգուտ որ այս ժամուն անկարելի է գտնել այսքան չիմար կառապան մը ալ որ հաւանութիւն յայտնէ հինգ ղրուշով քեզ Ղալաթիայէն մինչեւ Շիշլի հանելու... մարդ մէկ անգամ միայն այսքան հաճոյակատար կառապան մը կը գտնէ... հիմակ՝ գործս շատ ըլլալուն՝ ուշ մնացած էի... մինչեւ որ կամուրջը անցայ, քանի՛ քանի կառապան փորձեցի, և ի՛նչ ալ վարպետութեամբ... հինգ ղրուշ կայ, քառասուն փարա ալ սուրբի դրամ՝ եթէ շուտ տանիս, երթալիք տեղերնիս շատ մօտ է... առաջարկը հրապուրիչ էր անշուշտ, բայց հազիւ թէ Շիշլիի անունը կուտայի, և և ահա յիշոց մը կ'ըլլար պատասխանը...

Այդ միջոցին՝ ուշ մնացած անցորդ մը յանախորդին կը մոտենայ, և կարծելով թէ կառապանն է,

—Հէյ, հի՛շտ, ինձի՞ նայէ՛, յանախորդ ունիս, կը պոռայ։

—Անպիտա՛ն, դիս կառապանի տեղ կը դնես, կը գոռայ մեր մարդուկը՝ վերջին ծայր բարկացած։

Միւսը կը հանկայ սխալը, և նեղութիւն խնդրելով կը հեռանայ ամաչապարանքով։

Ցաճախորդը կը շարունակէ մըրմռալ։

—Այո՛, ամէնէն ալ մէյմէկ յիշոց չահեցայ, և չիտակը յուսահատ էի... բայց ժամանակն ալ կ'անցնի... ա՜խ չան ծնունդ կառապան, ո՞ւր մնացիր...

Կառքին ձին կը սկսի անհամբերութեան նշաններ ցոյց տալ։ Մեր մարդուկը կը խոռլի.

Տեսա՞ր մի եղածը, հիմայ ալ ձին սկսաւ... Հէյ, չի՛ւշ... անպիտա՛ն անասուն, հանդարտ չկենա՞ս... ես կառապան եմ որ քեզի հետ իմամ ելլեմ. սխորժակդ ետքի պահէ... երբ տէրդ գայ, ուզածիդ պէս ցատկէ՛, վազէ՛...

Կը բռնէ ձիուն սանձէն և կը շարունակէ.

—Այսպէս՝ յուսահատած էի բոլորովին, երբ կամուրջը հազիւ անցած այս կառքին տիրոջը հանդիպեցայ... չիտակը նախ չհամարձակեցայ առաջարկս ներկայացնելու։ վախնալով որ միշոց մըն ալ ան կը նետէ երեսիս, բայց եաքէն մոռացեցի որ տասը յիշոց ընդունողը կրնայ տանջմէ կերթալ մըն ալ ընդունիլ առանց անպատեհութեան, և կառապանին ձայն տուի... հինգ ղրուշ կայ, հեռու չէ երթալիք տեղերնիս, քառասուն բարա ալ սուրբի ըստակ... Ո՞ւր պիտի երթանք, հարցուց... ճանըմ, հեռու չէ, սանկ դէպի Շիշլի... շատ ալէկ ըսաւ, ցատկեց կառքէն ու խնդրեց որ պահ մը հսկեմ ձիերուն վրայ... վայրկեան մը, կէս վայրկեան, աւելի չէ՛, պզտիկ պէտք մը ունիմ, գոհացնեմ և ճամբայ կ'ելլենք...

Փողոցի կողոչ մը կ'ընդհատէ զինքը, երգելով.

Առապաճը, պաճը պաճը...

Մարդուկը՝ կարծելով թէ կողոչը զինքը կը ծաղրէ, կը բարկանայ և կը սկսի անոր հայհոյութիւնները տալ։ Հարեւանները գլուխները կը հանեն պատուհանէն՝ տեսնելու համար թէ ինչ է պատահածը։ Ամբոխ մը կազմուեցաւ։ Ոստիկանը կը մօտենայ։

—Ինչ է, ինչ է, ինչ է,

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ մեր թղթակիցը կը գրէ. — Ամսոյս 14ին, Տեառընդառաջի տօնին օրը, տեղւոյս Հայ մատուռին մէջ, ըստ փափաքանաց հրապարակիս ծանօթ վանական Միհրան էֆէնտի Թէքէեանի, Ս. Պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ, Պոլիս վախճանեալ, իր սիրելի եղբօր, Բարսեղ էֆէնտի Թէքէեանի հոգւոյն համար։ Այս տխուր առթիւ, տաճարը վայելչօրէն զարդարուած և լուսազարդուած էր և բացի Թէքէեան գերդաստանի բոլոր ներկայացուցիչներէ, ի պատիւ, ներկայ կը գտնուէին տեղւոյն Օսմանեան Վսեմ. Հիւպատոսը և Հայազգի ու Գողղիացի պատուաւոր վաճառականներու ընտրեալ բազմութիւն մը։

ԱՏԱԲԱԶԱՐԻ Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյն քահանաներէն Տ. Ստեփան քհն. Ոսկանեան, անցեալ երեքշաբթի օր վախճանած է։ Յուղարկաւորութեան հանդէսը և թաղման կարգը յաջորդ օրը կատարուած է հանդիսաւոր կերպով, նախագահութեամբ Նիկոմիդիոյ Առաջն. Փոխանորդ Տ. Պարգեւ վարդապետի։ Յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուած են շրջակայ բոլոր թաղերու քահանաները, բացի Ս. Լուսաւորիչ թաղի քահանաներէն և Հրեշտակապետ թաղի Տ. Սերովբէ քահանայ Պուրմանեէ. որոնց բացակայութիւնը մեծ ցաւ պատճառած է ժողովրդեան։ Հանգուցեալ Տ. Ստեփան քհն. քառորդ դարու պաշտօնավարութիւն մը ունեցած է Ս. Ստեփանոս եկեղեցիին մէջ իբր տիպար քահանայ, և իր անբասիր կենցաղովը սիրելի հանդիսացած է հօտին։

*** Մեծ Նոր Դիւղի աւագերէց Տ. Գրիգոր Ա. քահանայ, անցեալ յունվար ամսոյ մէջ վախճանած և յուղարկաւորութեան և թաղման կարգը կատարուած է հանդիսաւոր կերպով։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ԲԺԻՇԿ-ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐԸ

Ազգ. թերթերու անցեալ հինգշաբթի օրուան թիւին մէջ հրատարակուած էր, Հօգաբարձութեան չորեքշաբթիի դիտումն համաձայնութեան ձեւով, թէ «Տօքթ. Սեղբոսեան էֆ.» Հոգաբարձութեան թախանձանքին վրայ՝ վերադարձաւ Հիւանդանոցի բժիշկ-հոգաբարձուն։ Այս տեղեկութիւնը, թ'նչ զարթուրելի ալ բըլլար, անհիմն է բոլորովին։ Ահա թէ ինչո՛ւ։ Տօքթ. Սեղբոսեան էֆ. իր պաշտօնակցին, Տօքթ. Աճէմեան պէյի հետ միեւնոյն ժամանակ իր հրաժարականը ղրկած էր Ս. Պատրիարքին՝ իբրեւ նախագահ Ազգ. Վարչութեան։ Այդ թուականէն ի վեր սահած մէկուկէս ամսուան միջոցին, իբր երկու շաբաթ առաջ, Խառն ժողովը ընդունեց այս հրաժարականներուն առաջինը՝ նկատողութեան առնելով հրաժարականին բազմազբաղ վիճակը։ Եւ Վարչական որոշումներու կարգին մէջ ալ ծանուցուեցաւ իրողութիւնը։ Իսկ Տօքթ. Սեղբոսեան էֆ.ի հրաժարականի մասին որ և է որոշում արուած բլլալ չերեւիր, քանի որ այդ մասին ոչինչ հաղորդուած է ո՛չ թերթերուն և ո՛չ ալ մասնաւոր հրաժարականին։ Արդէն Հոգաբարձու-Տօքթորը իրեն համար փակուած կը նկատէ այս խնդիրը, ըստ որում յայտարարած էր իր նամակին մէջ թէ այն վայրկեանին ուր ընդունուի Տօքթ. Աճէմեան պէյի հրաժարականը, որուն պարզած տեսութեանց ու դիտողութեանց կատարելապէս համախոհ է ինքը, իր հրաժարականն ալ ընդունուած պիտի նկատէ ինքնին (de fait)։ Ակէ զատ, ո՛չ նուազ ատոյգ է թէ, մինչեւ այս տողերը գրուած վայրկեանը (շաբաթ, 23 փետրվ.) ո՛չ Հոգաբարձութիւնը դիմում ըրած է Տօքթ. Սեղբոսեան էֆ.ի մօտ և ո՛չ ալ այս վերջինը ետ առած է իր հրաժարականը զոր ընդունուած կը նկատէ վճռապէս։ Հետեւաբար, Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը կը մնայ առ այժմ միակ բժիշկ-անդամով մը, որ է Տօքթ. Նազարեան պէյը։

ԻՐԱՔՉԵԿ

Ծ. Խ. — Հարկ կը համարինք աւելցնել մեր նամակագրին այս տեղեկութեանց հրատարակման առթիւ, թէ Տօքթ. Սեղբոսեան էֆ.ին Հոգաբարձութեան խնդրանքը իր հրաժարականը ետ առած բլլալու լուրը հաղորդուած էր «Մանզումէի Խմբագրութեան, — ինչպէս անշուշտ միւս Ազգ. թերթերուն ալ, — Հիւանդանոցի Գրասենեակի Քարտուղարութեան կողմէ»։

Այրի Տիկին Գ. Խրտրը և զաւակունք, Տէր և Տիկին Մ. Մինասեան և զաւակունք, Օրիորդք Էլիզանեայ և Երանուհի Խրտրը, Այրի Տիկին Հռիփսիմէ Խրտրը և զաւակունք, (ի Գահիրէ), Գարեգին էֆ. և Օրիորդ Պասմաճեան, Տէր և Տիկին Կարապետ էֆ. Փափազեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Յարութիւն էֆ. Փափազեան և զաւակունք, Տէր և Տիկին Սաչիկ էֆ. Փափազեան և զաւակունք, ինչպէս նաեւ Մինասեան, Մէզպուրեան, Շահպազեան, Շերիֆեան, Գարակէօզեան, Զբրաճեան և Փափազեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն դառնադէպ մահը՝

ՎՍԵՄ.
ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ. ԽՐՏՐԻ
ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԴԻՒԱՆԻ ԱՆԴԱՄ
ՊԱԼԱ

ՊԱՏՈՒՈՒԱՒ ՄԷՋԻՏԻԷԻ ԱՌԱՋԻՆ ԵՒ ՕՍՄԱՆԻԷՅԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՕՏԱՐ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՆՇԱՆՆԵՐՈՎ,

որ կնքեց իւր մահկանացուն ի խոր սուգ համակելով իւր ընտանիքը ազգականները եւ ծանօթները։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը տեղի պիտի ունենայ երկուշաբթի 25 Փետրուար, առաւօտեան ժամը 4ին (Ը. Թ.) Բերայի Ս. Երրորդութեան Եկեղեցին, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Շիշլիի Ազգային Գերեզմանատունը, ամփոփուելու համար իւր ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Կ. Պոլիս 23)7 Փետր. 1908

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐ. ՀՐԱՊԱՐԱԿ

(Փեբրվար 23 Շաբաթ)

ՑՈՐԵՆ

Առաջին ճարմակ	օքան	50 —
Երկրորդ	»	46 — 47
Ցաւն	»	45 —
Զաւտարլը	»	43 -44
Կարծր առաջին		54—55
Կարծր միջին	»	52—53
Կարծր խառն	»	49—50

Այսօր 4 վագոն Անատոլուի ցորեն ժամանեց։

ԱԼԻՒՐ		ԴՐՈՒ
Տեղական գէրմա Ա.	պարկ	95—
» » Բ.	»	91 - 92

ԹՈՓ

Օքան 22½ փարա

ԳԱՐԻ

Դանուբ	քիլէն	17—18
Բումէլի և Մերսին	»	17—17½

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ

Շրջականերու համար հոս շրջանաւ յանձնելի	37—37½
Տեղական սպառմուն համար	40 —

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

7 Մարտ 1908

Ֆրանսական 3%	97.72
Օսմանեան Միացեալ բաց.	96 15
» » գոց.	96.10
Երկաթուղի	179.75
Պանք Օթթոման	715.—
Պալիա Բարա Այտըն	426.—
Թրանսվաալ	44.75
Ռիո Թինթօ	1498

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ
ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ԵԶԱԿԱՆ
ՀԱՑ. ՕՍՄ. ՄԵԾ ԲԱՌԱՐԱՆ

Պատեսնական, գիտական եւայլ կարեւոր բառերու Ֆրանսերենով եւ բազմաթիւ օրինակներով նոխացած իբր 50,000 բառ, ոճ, ասուլիսն

ԵՐԿԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՏՐՈՍ Էֆ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Օգնական Պետական Խորհրդոյ և Տնօրէն Պերպերեան Վարժարանի

Սոյն երկասիրութեան վրայ երկրագրել աւելորդ է, միայն սա չափը ըսենք որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօրմէն և Գեր. Եղիշէ եպս. Դուրեանէ զատ Թուրք և Հայ նշանաւոր գրագէտ լեզուաբաններէ գնահատականներ կան այս խղճամիտ և յոգնավատակ երկասիրութեան սկիզբը, ի մէջ այլոց Թուրք նշանաւորագոյն գրագէտ-բանաստեղծ Էքրէմ պէյ, Բէշատ պէյ, Ամիէտ Բասիմ պէյ, հայագէտ Սիւրէյեա պէյ, Պարիզաբնակ Թուրք. դիւանապետ տաճկագէտ Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան և արեւելագէտ Ստեփան էֆ. Կուրտիկեան Թուրքերէն գնահատականներ ունին։ Հայերէն գնահատականներ ունին Դուրգէն, Զօհրապ, Ելքէնճեան, Ուղուրիկեան, Հրանտ Ասատուր, Փանոսեան, Թէոդիկ, Գազանճեանի պէս բանասէրներ և գրագէտներ։ Սոյն եր. կասիրութիւնն ունի 900ի մօտ հոծ էջեր, 8 փունթօ գրով շարուած. ձօնուած է ուսուցչապետ Ի. Ե. Պէրպէրեանի, կը պարունակէ հեղինակին մեծադիր լուսանկարը։

Թուղթ ընտիր, տպագրութիւն ընտիր (Տէր-Ներսէսեան և Պէրպէրեան), կազմ փառաւոր (Մատթէոսեան)։ Կը վաճառուի կանխիկ 35 ղրուշի։ Միակ կեդրոնատեղի Պալենց դրատուն։

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՍՏԻՃԱՆ. — Սանթիի պատիճան արուեցաւ Վենետիկի Օսմ. հիւպատոս Բէսիլատի պէյի և Սատանայի Խաչ գաւառական գայմագամ Ապտիւրրահման Բահմի էֆ.ի։ Սալիսէ Պոլուի անտառներու քննիչ Խալիսի էֆ.ի։

ՊԱՇՏՕՆ. — Վանի կուսակալութեան Տէֆտէրտար անուանուեցաւ Եմէնի աէֆիէրտար Սիւպհի պէյ։

*** Տէֆթէրտանէի վերատեսչութեան ընդհ. կալուածագիրներու Տնօրէնի Ա. օգնական անուանուեցաւ Բ. օգնական Մըտքը պէյ, որուն յաջորդեց Նոյն վերատեսչութեան քննիչի օգնական Համտի պէյ։

ՊԱՏՈՒԱՆՆԵՐ.]— Ականակուռ մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Մովսային Նախարարութեան հաշուակալ Պէհաէտտին պէյի և ծովային խորհուրդին Նիզամ տարէսիի նախագահ Ֆէրիդ Մէհմէտ Բաշիտ փաշայի։ Գ. Օսմանիէ Վենետիկի հիւպատոս Բէսիլատի պէյի։

*** Հիճազի Երկաթուղիին ոսկի շքադրամը տրուեցաւ նոյն երկաթուղիին շահագործութեան Տնօրէն միւշիր ալի Ռիզա փաշայի։

ՏԱՍԱՆՈՐԴԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ. — Կայս. Իրատէ մը վաւերացուց օրինական հեռաւեալ տրամադրութիւնը որ գրի առնուած է Տասանորդի նոր կանոնագրին 51րդ յօդուածին տեղը գրբուելու համար.—

Վարձակալներէն, երաշխաւորներէն և գիւղի ժողովուրդներէն առնուելիք սէնէմները գաւառակին Խարէի ժողովներուն կողմէ տեսնուելով կանոնին համաձայն ըլլալը հակցուելէ ետք, տոմար մը պիտի պատրաստուի, ուր պիտի նշանակուին սէնէմներուն թիւը, պակասած տեղերը, վարձակալներուն ու երաշխաւորներուն ցանկը։ Այս տոմարը նոյն սէնէմներուն հետ միասին, տեղական եկամտական պաշտօնեաներու պատասխանատուութեան տակ, պիտի պահուի գաւառակին մէջ։ Այս տոմարին՝ գաւառակին Խարէի ժողովէ վաւերացուած մէկ պատճէնը պիտի ղրկուի գաւառին, արձանագրութեան և տեղեկութեան համար։ Գաւառային գայմագամը և մալ-միւտիրները մինչեւ որ պաշտօնական գրութիւններով չհասատեն թէ այն տոմարը գաւառին՝ հաշուակալութեան ձեռքը հասած է, այս մասին անպատասխանատու չպիտի նկատուին։ Վարձակալութեան փոխարժէքը որոշեալ վճարօրերուն և կամ այս պայմանածամներէն ետք տոկոսով իրենց պարքն հատուցանող՝ վարձակալներուն և գիւղի ժողովուրդներուն սէնէմները, անոնց կողմէ տրուելիք խնդրագիրներու վրայ, պէտք եղած քննութիւնները պիտի կատարուին գաւառակին եկամտական դիւաններէն, և յետոյ խնդիրը արձանագրուելով թուղթին ետեւը կամ լուսանցքին մէջ, պիտի վերադարձուին իրենց տէրերուն, և տեղեկութիւն պիտի տրուի գաւառի հաշուակալութեան։

13 Մուհարրէմ 326 և 28 Փետր. 323

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ. — Բէօրիկի Վիշանի գիւղին մէջ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Օսմ. զօրքերու և աւազակներու միջեւ, երբ Պուլկար աւազակապետ Բէթրօ Մալքօֆ և իր խումբին Աթանաս մեռած ձեռք անցուեցան. իսկ ասոնց առաջնորդներէն նոյն գիւղացի Բէթրի ողջ ձերբակալուեցաւ։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԸ բարեհաճեցաւ Խարբերդի արարողապետ Խայբէտտին պէյը ղրկելով որպիսութիւնը հարցնել անգլիական դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնորի, որ հիւանդ է։

ԹՈՒՐԲԵԼԻՒՈՒՄԷՆ առեւտրական և հիւպատասական նոր պայմանագրին մասին, ռուսէն կառավարութեան կարգ մը առաջարկները քննելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ Պետական Խորհուրդի նախագահ Հասան Ֆէհմի փաշայի նախագահութեամբ։ Այս յանձնաժողովին անդամներն են՝ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Հագգը պէյ և Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Արտաքին Գործոց նախարարութեան առեւտրական գործերու Տնօրէն Նիքօլաքի էֆէնտի, ռուսէն դեսպան Մ. Բարինու և Ա. Թարգման Մ. Քարբ։ Այս խառն յանձնաժողովը իր առաջին նիստը գումարեց շաբաթ օր Բ. Դրան մէջ։ Յանձնաժողովին քարտուղարութիւնը կը կատարէ Բ. Դրան խորհրդականներու սենեակին աւագ քարտուղար Հրանտ պէյ Նորատունկեան։ Այսօր ալ նիստ մը պիտի գումարեն յանձնաժողովին Օսմ. պատուիրակները։

ՕՍՄ. ՕՐԻՆԱԳԻՐԻՆ (Տիւսթուր) հրատարակութենէն ետք, կայս. Իրատէի մը համաձայն պատրաստուած կրթական և վարժարանական կանոնագիրներն ու հրահանգները և այլ հրամաններն ու որոշումները պիտի ուսումնասիրուին Պետական Խորհուրդին կողմէ։ Հետեւաբար անոնցմէ մէկմէկ պատճէն ուղարկուեցաւ։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ հնագիտական կաճառէն պատուիրակութիւն մը առաջիկայ աշնան Պոլիս պիտի գայ կարգ մը քննութեանց համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Մ. Քոնթանի նախագահութեամբ դեսպանատան մէջ շաբաթ գիշեր շքեղ թատրանդէս մը տրուեցաւ։ Ի նպաստ Ալիանս Ֆրանսէզի։ Բարիզի Քոմէտիի Ֆրանսէզի դերասաններէն Մ. Լբլուար և Օտէոնի թատրոնին դերասանուհիներէն օմանք, որոնք այժմ Պոլիս են, զանազան մենախօսութիւններ արտասանեցին և երկու կատակերգութիւններ ներկայացուցին։ Ներկայ էին Օսմ. պաշտօնատարներ, օտար դեսպանները, դեսպանական պաշտօնեաներ և այլն։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ Օսմ. դեսպանատան խորհրդական Աբմ պէյ որ Պոլիս եկած էր, վերադարձաւ իր պաշտօնատեղին։

ԴԱՄԱՍԿԱՆԻ ենթարկեցան Մէրսինի առևտր. դատարանին անդամ Ճիպարիլ Նաճար էֆ. իր պաշտօնին մէջ ղեղծանած ըլլալուն համար։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Պանքային կողմէ կազմակերպուած վիճակահանութեան տոմակները, կ'ըսէ Սապահ, յուսացուածէն շատ աւելի յարգ գտած են, որով այդ տոմակներուն վաճառման արդիւնքը բաւական գումարի մը հասած է։ Ուստի վիճակահանութեան յանձնաժողովը որոշեց որ այդ դրամները Օսմ. Պանքային յանձնուին յարմար տոկոսով մը։

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑՐԻԷՆ. — Յառաջիկայ Մարտէն սկսեալ գործադրուելիք նոր սակացոյցը սապէս պատրաստուած է.

Կամուրջէն Վոսփոր և Վոսփորէն կամուրջ իւրաքանչիւր նաւամատոյցի համար երթի և դարձի տոմակներ երբ զատ զատ առնուին Գալաթաչի, Սկիւտարի, Հարէմի ու Սալաճաքի համար Ա. կարգ՝ 100 փարա և Բ. կարգ՝ 60 փարա, Պէշիքթաշ և Գուզկունճուք՝ Ա. 110 և Բ, 70, Օրթաքէօյ, Գուրուչէշմէ և Պէյլերպէյ Ա. 130 և Բ. 90, Արնաւուտքէօյ ու Զէնկէլքէօյ՝ Ա. 150 և Բ. 110, Պէպէք, Վանիքէօյ ու Գանթիլի՝ Ա. 170 և Բ. 130, Բումէլի Հիսար, Էմիրկէն, Անատօլը Հիսար ու Գանլըճա Ա. 210 և Բ. 170, Սթէնիա, Ա. 250 և Բ. 170, Բաչա Պաղչէ ու Զուպուքլը, Ա. 290 ու Բ. 120 և Եէնիքէօյ, Պէյքօզ ու մինչև Գավաքները Ա. 330 ու Բ. 210։

Երթուդարձի տոմակներուն գիներն են. — Գալաթաչ, Սկիւտար, Հարէմ ու Սալաճաք՝ Ա. կարգ 100 ու Բ. 60, Պէշիքթաշ ու Գուզկունճուք՝ 110 ու 70, Օրթաքէօյ, Գուրուչէշմէ ու Պէյլերպէյ՝ 120 ու 80, Արնաւուտքէօյ ու Զէնկէլքէօյ՝ 140 ու 100, Պէպէք, Վանիքէօյ ու Գանթիլի՝ 160 ու 120, Բումէլի Հիսար, Էմիրկէն, Անատօլը Հիսար ու Գանլըճա՝ 190 ու 150, Սթէնիա՝ 230 ու 150, Փաչա Պաղչէ ու Զուպուքլը՝ 260 ու 180, Եէնիքէօյ, Պէյքօզ ու մինչև Գավաքները՝ 300 ու 180։

Ցիսուն տոմակ պարունակող ապանդման տետրակի մը երթ ու դարձի երկու տոմակի գիներն են. — Գալաթաչ, Սկիւտար, Հարէմ ու Սալաճաք՝ Ա. կարգ 90 փարա և Բ. 54, Պէշիքթաշ ու Գուզկունճուք, 99 ու 63, Օրթաքէօյ, Գուրուչէշմէ ու Պէյլերպէյ՝ 119½ ու 76½, Արնաւուտքէօյ ու Զէնկէլքէօյ՝ 127½ ու 93½, Պէպէք, Վանիքէօյ ու Գանթիլի, 144½ ու 110½, Բումէլի Հիսար, Էմիրկէն, Անատօլը Հիսար ու Գանլըճա՝ 168 ու 136, Սթէնիա՝ 200 ու 136, Փաչա Պաղչէ ու Զուպուքլը՝ 217½ ու 147, Եէնիքէօյ, Պէյքօզ ու մինչև Գավաքները՝ 247½ ու 147։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀՐԴԵՀ ԵՒ ԱՐԿԱԾ. — Շաբաթ առաւտուն դէմ ժամը 11½ին հրդեհ ծագեցաւ Պոլիս, Սուլթան-Սելիմի կողմը Ֆաթիհի մրէզզիններէն Հաֆըզ Խուլուսի էֆ.ի նոր չինել տուած տունէն և բոցերը անմիջապէս տարածուեցան և այրեցան նաև Օսմ. Պանքայի քննութեան դիւանին պաշտօնեաներէն Իպրահիմ էֆ.ի, Թաւզի գաւառին հանգուցեալ հաշուակալ Բաշիտ էֆ.ի ընտանիքին և Շէյխ-Իւլ-Իսլամի Դրան Բումէլի գաղաքէրութեան դիւանին քարտուղարներէն Իսմայիլ Հագգը էֆ.ի տուները։ Հրդեհը նախ կարծուեցաւ թէ ծագած էր արկածով։ Տունը չինել տուողները պատելու ելեր են, և արկածով աշխատանքներուն մէջ ինկեր է սիկառ մը, որմէ բռնկեր է։ Սակայն դրացիները կը յայտնեն թէ քարիւղի և քուրջի հոտ կար, որով կը կարծուի թէ թշնամութեան մը արդիւնքն է։ Այս մասին քննութիւն կը կատարուի։ Տունները փայտաշէն ըլլալով կարելի չեղաւ բան մը ազատել։ Հրդեհի պատճառն ցաւալի արկած մըն ալ պատահեցաւ։ Մեծ պատ մը փլչելու վտանգ կ'սպառնար։ Անոր տակ հաւաքուող բազմութեան ազդարարուեցաւ հեռանալ։ բայց դեռ ամբողջովին չհեռացած, պատը յանկարծ փլաւ և տակը մնացին Բ. թաղապետութեան ջրհանիրներէն Վական Մէհմէտ, Ֆաթիհ՝ ապակեվաճառ հրեայ Մօրզ և կառապան Ակնցի Մէհմէտ, որոնց մարմինները գէշ կերպով ճզմուած և վիրաւորուած էին։ Նախնական դարմաններէ ետք հիւանդանոց փոխադրուեցան։ Արկածեալներէն կառապան Մէհմէտ մեռաւ, իսկ միւսները ծանր վիճակի մէջ են։ Գողութեան դէպք մը ալ պատահեցաւ։ Սելիմբկի Կայս. Պալատին Թամիրխանէն աչքառող Սաադ էֆ.ի տունը հրդեհին չատ մօտ ըլլալով կան կարսիները ազատել կ'աշխատէին։ Այն պահուն Դասբմ-բաչացի Հիքմէթ ներս մտնելով 5000 ղրուշ արժէքով մարգարիտ և 1500 ղրուշի դրամ ձեռք անցուց և փախելու վրայ էր, երբ օձիքը ձեռք տուաւ և ղրկուեցաւ բանտ։

ՈՂՈՂՈՒՄ. — Փետրուար 7ին Քրքք Քիլիսէի Օսմանճըգ գիւղին մէջ ողողումներ պատահեցան, տեղատարափ անձրեւներուն պատճառաւ չրջակայ ձորերուն յորդելէն։ Մէկ քանի տուներ անբնակելի դարձան, 100 քիլէ հունտ ցանուած արտեր և ճէլիլիէ դիւղէն 6000 արտավայր մշակուած արտեր վնասուեցան։ 11,000 օքա յարդ պարունակող յարդանոցներ և տուն մը ջուրերէն քշուեցան։ Բարեբախտաբար անձի կորուստ չկայ։ Պապա Էսկի գաւառակին Նազըրլը գիւղին մէջ ողողումներ առաջ եկան, 7 տուն փլան, և մաս մը ցորեն ու խոտ ջուրերուն տակ մնացին։

ԸՆԿՂՄԱՆ. — Սալաբուրիա մը որ 50 տակառ ձիթապտուղ բեռցած աւստրիական շոգենաւը կ'երթար, ատաղձաբարձ մավունա մը եկաւ անոր զարնուեցաւ։ Սալաբուրիան ճեղքուեցաւ և ընկղմեցաւ իր ապրանքներով։ Մարդիկը ազատուեցան։

ՑՈՒՍԱՀԱՏ. — Բալեսնճու Քօլլուք բնակող Սիւպհի առջի գիշեր գինովութեամբ ինքզինքը վիրաւորեց ձախ կողմէն և գնդակը ներսը մնալով, ծանր վիճակի մէջ հիւանդանոց տարուեցաւ։

ՏՌԱՄ ՄԸ. — Կիպրոսի մէկ գիւղին մէջ Եանի անուն յոյն վարժապետ մը որ 5 ամիս առաջ ամուսնացած էր անցածները կինը առնելով գիւղէն դուրս պտոյտի գացին և Նատան ժայռի մը քով։ Յանկարծ վարժապետը կից մը տուաւ կնոջը և զայն գլորեց մօտակայ ճահիճ մը։ կինը ապառաժին մէկ մասը բռնելով ինքզինքը ազատել կը չնար, ասոր վրայ վարժապետը երկու անգամ հրաձէն պարպեց կնոջ վրայ որ ճահիճը գլորեցաւ։ Այրը ասոր վրայ ինքզինքին վրայ ալ հրաձէն պարպեց և վիրաւորուեցաւ։ Կինը սակայն թեթեւապէս վիրաւորուած ըլլալով ինքզինքը ազատեց և գիւղ երթալով պատմեց ամէն բան։ Վարժապետը ըռաւ թէ դինովութեամբ գործած էր։

ԹԱՏՐՈՆ

ԱԼԻՔՍԱՆԵԱՆ ՆՊԱՍՏ

Մնակեան թատերախումբը իր գաւառական պտոյտներէն հոս վերադարձաւ։ Այս շաբաթու կուտայ իր առաջին ներկայացումը, ուրբաթ գիշեր, Բերա Օպէրայի թատրոնին մէջ, ի նպաստ խումբին լաւագոյն դերասաններէն Յարութիւն էֆ. Ալիքսանեանի։

Ներկայացուելիք խաղն է

ԲԻԷՐ ՏԻՒ ՇԸՄԷՆ

ՈՒՐԿԷ ԱՌԱՋ ՊԻՏԻ ՏՐՈՒԻ ՄԷԿ ԱՐԱՐՆՈՅ ԶՈՒԱՐԹ ԶԱՒԵՇՏ ՄԸ

Բիէր տիւ Շըմէն միշտ լաւ ընդունելութիւն գտած է, Նայն իսկ ամէնէն դժուարահաճ թատերասէրներուն կողմէ։

Մի՛ջնարարներուն տասնըհինգ հոգիէ բաղկացած ընտիր նուագախումբ մը արեւելեան և արեւմտեան ընտիր կըտորներ պիտի նուագէ։

Տարակոյս չունինք թէ թատերասէր հասարակութիւնը պիտի փութայ ծափահարել Օսմ. բեմին վաղեմի և լաւագոյն վաստակաւորը։

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

Քոնսոլիտէ 4% օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամը 1902 տարտ 1]14ին աւարտող այդ պարտաթուղթերուն թիւ 24 կտրոնները, ինչպէս նաև 1893 փետրուար 1]14ի վիճակահանութեան մէջ ամօրթի չհանած պարտաթուղթերը եթէ մինչև յառաջիկայ Փետր. 29]13 մարտ չներկայացուին, չեղեալ պիտի համարուին։ 12 4

* * *

ԳՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷՖԷՖԵՍԻԷՆ

3% տոկոսաւոր և պարգեւաւոր նոյն պարտաթուղթերուն, 1886ին և 1893ին շրջաբերութեան հանուած ամորթիմանի վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1908 մարտ 1ին։ Այս առթիւ Օսմ. կայս. Պանքան Դալաթիոյ կեդրոնատեղիին, Պոլսոյ իր գործակալութեան և Բերայի իր մասնաճիւղին մէջ կ'ապահովագրէ այդ պարտաթուղթերը, հարիւրին հարիւր վճարելու (250 ֆրանք) վտանգներուն դէմ, չափաւոր գնի մը փոխարէն։ 3 - 12

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՊԱՒԱԹԻՍՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

23,7 Մարս 1908

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ԲՈՆՍԱԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Ղ.Ա.	104 .31½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	104 32
Երէկուան էն բարձր գինը	»	104 34½
» էն վար գինը	»	104 .31½

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	177 62½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	177.37½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	177.75
» էն վար գինը	»	177 37½

Միթիլիի Պանքա		5 —
Սկանիկի »	ֆր.	40 —
Քարտաս Բրէվիլէժիէ	ֆր.	34 —
» Օրանիէռ	»	28 —
Շերքէթը Խայրիէ	Օ. Ո.	43.—
Շերքէթը Խայրիէի Համիթէ	Օ.Ո.	4.45
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	8.50
Ժիւիսսանս Թրամվայ	»	4.25
» պարտաթուղթ	ֆր.	474.—
Տէրքոսի չուրի ընկ.	»	316.—
Անատօլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա. Ո.	16.05
Իզմիրի քարափ	»	592.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ. Ո.	4.15
Քարափ կ. Պոլսոյ	ֆր.	433.—
Թրանսվալ		43 50

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	242.50
Պանք Նաս. Կրէս.	»	411.50
» » » Նոր Ս.Ո.		3 99
Լաւրիոն	ֆր.	57 —

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 գր. էֆ	Ղ. ֆր.
Ֆրանսական ոսկի	87.15
Անգլիական ոսկի	110.05
Բոլ	92 .—
Մէճիտիէ արծաթ	108 07
» ֆառորդ	108 10
» մանրադրամ	105.10
Մէթալիք	101.—
Գէշտիք	103.20
Բուպի թղթադրամ	8.70½
Քրիմից	50.—

ՓՈԽԱՆԱԿԱՅԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	110.25
Բարիզի » »	ֆր.	22.77½
Վիէննայի » »	ֆրանք	21.78
Գերլինի » »	մարք	18 49

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

6 Մարս 1908

Ֆրանսական Թանթ 3%		97.10
Օսմ. միաց. գանս. 4%	բաց.	96.20
» » »	գոց.	96.25
Բումէլիի երկաթուղի	ֆր.	179.75
Բէյրիի պարտաթուղթ	»	438.—
Օսմանեան մարք	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	716.—
Քրէտի Լիոնէ	»	1190.—
Բարիզի Պանքա	»	1450.—
Իտալական Ռանթ 4%	»	102.85
Ռուսական » 5% 1906		96.30
Սպանիակ. արտ. փոխ. 4%		94.10
Պալիա Բարա Այտըն	ֆր.	425.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

6 Մարս 1908

Անգլիական Ռանթ	87.37
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց	Գ.կ. 95.50
» » » գոց.	» 95.50
Օսմ. Պանքա	18.50

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

6 Մարս 908

Օսմ. Միաց Գոնս.	94 70
Բումէլիի երկաթուղի	150 70
Անատօլ. Երկ. Բաժնեթ.	60 % —.—

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

6 Մարս 1908

Բումէլիի Երկաթուղի մարք		188.50
Վինրը Պանք Ֆէրայն	»	519.—
Ռուսական 5% 906 քուրսն		91.55
Օսմ. Բէժի	»	—.—

ՄԱՆՉՈՒՄԻՒԻ ԹԻՐԹՈՆԸ
ԳՐԵՑ
ԹԻԵՐ ՏԷՐՏՈՒՐԻԱԼ

— 38 —
ՓԱՐԻԶԻՆԵՑ
Դ. Ա. Ռ Թ

Աղջունք Խստաղ Կինը

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԺԲ.

ԴԵՐԱՍԱՆԻՒԻՆ ՄԸ ՍԷՐԸ

Լիտիա իսկոյն մեկնեցաւ, Քէրօլանի իր մեկնումը ծանուցանող թուղթ մը ձգելով։

Ռօշմօն հեռագրեց իր ժամանման ատենը և միևնոյն ժամանակ ախուր լուրը հեռագրաւ հաղորդեց ամուսնոյն։ Կայարանը կառք մը կը սպասէր իրեն. կոմսուհին ծեր կառապանը ճանչցաւ։

—Մայրս ինչպէս է, ըսաւ։

—Աւա՜ղ, տիկին մարքիզուհին չատ տկար պիտի գտնէ Տկն. կոմսուհին։ Երէկուն է ի վեր ինքզինքը չը գտաւ, և երբ դղեակէն մեկնեցայ, հոգեւարքը սկսած էր, պատասխանեց ծերունի ըսպասաւորը արցունքոտ աչքերով։

—Հապա քո՞յրս։

—Պ. Դուքս որ Ֆիէռմօն և տիկին դքսուհին երէկ դիշեր եկան. տիկին կոմսուհիին սենեակէն չքանուժեցան, որ սակայն զանոնք չճանչցաւ։

Լիտիա անմիջապէս կառք ցատկեց որ արարշաւ հեռացաւ։ Երբ դղեակին գաւիթին առչև իջաւ, Էլիան, արտասարից աչքերով զինք դիմաւորեց... բնազդական մղման մը հետևելով երկու քոյրերը իրարու գիրկ ինկան, յետոյ դէպի մահամերձին սենեակը ուղղուեցան։

Իր սիւնազարդ մեծ անկողնին մէջ կոմսուհին տարածուած էր և արդէն իր դէմքը մեռեալի գորշ գոյնը առած էր։

Քահանան վերջին խորհուրդները կատարած էր։ Բժիշկը, որուն ծառայութիւնը այլ ևս անօգուտ էր, կը հսկէր, մինչդեռ Դուքս որ Ֆիէռմօն աւելի յուզուած որքան որ չէր ուզեր երևալ, դժարութեամբ կը զսպէր արցունքները, որոնք աչքերէն վար կը գլորէին։

Խոր լռութիւն մը կը տիրէր մեծ սենեակին մէջ, որու միջոցին միայն հոգեւարքին խռպոտ մրմունջը կը լսուէր։ Սակայն հոգեւարքը կը շարունակուէր։ Բժիշկը քայլ մը յառաջ դնաց կարծես չթողլու որ յետին շունչը թրռղի։ Բայց այն միջոցին կոմսուհին մահճին վրայ նստաւ։ Աչքերը, որ արդէն իրենց արտայայտութիւնը կորնչուցած էին, տարօրինակ կերպով բացուեցան, և ուղղուեցան Էլիանի վրայ, որ անոր առջև ոտքի կեցած էր... եւ մրմրեց։

—Մնաս բարո՜վ, Էլիա՛ն,... երջանի՛կ եղիր, զաւակս, մայրդ... քեզ կ'օրհնէ։

Լիտիա յառաջացած էր... մահամերձը որ տակաւին չէր նշմարած զայն, տեսաւ։

Այն ատեն, յուսահատ ճիգով մը, զարհուրելի երևոյթ մը վանելու ձևով։ թևերը գալարելով առաջ նետեց, կարծես թշնամի մը, ուրուական մը հեռացնել ուզելով։ Եւ ահռելի ճիչ մը արձակելով, բարձին վրայ ինկաւ։

—Տիկին կոմսուհի՛ տը Ռօշմօն այլեւս մեռած է, ըսաւ բժիշկը դանդաղ և միօրինակ ձայնով մը։

ԺԳ.

ԵՐԱԶԻՆ ՎԱԽՃԱՆԸ

Կոմսուհի Ռաֆաէլիի ժառանգութեան բացումը որ և է խնդոյ տեղի չը տուաւ, հնօրեայ ծառաներուն ըրած բազմաթիւ նուէրներէն և բարեգործական արարքներէն զատ ամէն բան իր երկու աղջիկներուն կը ձգէր։

Դուքսը մտածած էր որ հարստութեան բաժանումին մէջ, Էլիան բաժին պիտի ունենար Ռօշմօի դղեակը, ուր անցուած էր իր ոգեւորութիւնը և երիտասարդութիւնը և որուն այնքան յիշատակներով կապուած էր, թայց ընդհակառակը անիկա այս որոշման հանդէպ խոր տհաճութիւն մը յայտնեց առարկելով թէ դղեակը Բիւլ-Կէյսօի խեղճ օրիորդը յիշեցնելով իրեն տխուր յիշատակներ կ'արթնցընէր։ Ուստի այդ կալուածը Լիտիայի վիճակեցաւ, որ անոր փոխարէն ձգեց Պէլ-Շաս փողոցի ապարանքը որ գրեթէ միևնոյն արժէքը ունէր։

Դուքս և դքսուհի տը Ֆիէռմօն քիչ ժամանակ Ռօշմօն մնացին։ Մինչդեռ Լիտիա հոն կը հաստատուէր իր սուգի օրերը անցընելու համար, յուզելով եղբկք Բարիզի կամ Լիզպոնի մէջ անցընել։ Դուքսը և Էլիան դարձան Սէն Բէթէրսպուրկ ուր դիւանագէտը կատարեալ յաջողութիւն գտած էր։

Հազիւ երեք ամիս Ռօշմօն անցընելէ վերջ, Մարքիզուհի տը Մանթարէմ տեսաւ որ սասսիկ կը ձանձրանար։ Արդէն վեց շաբաթէ ի վեր Մարքիզը իր պաշտօնատեղին դարձած էր և իրենց ամուսնութենէն ի վիր առաջին անգամ ըլլալով Լիտիա անոր մեկնումին վրայ գրեթէ ցաւեցաւ։

Սակայն չէր կրնար Բարիզ դառնալ որուն խրախճանութիւնները բնականաբար արգիլուած էին իրեն։ Միւս կողմանէ ճամբորդութիւն ալ չէր կրնար ընել իր սև հագուստները պանդոկէ պանդոկ քաշքշելով։ Ո՛չ, պէտք էր ձեւակերպութեանց համակերպիլ։ Բայց զոհողութիւնը իրեն ծանր կ'երևար։ Սակայն իր կացութեան յարմար ամէն զբօսանք չորցած էր։ Մարքիզին մեկնելէն անմիջապէս վերջ իր սիրահարը քովը բերել տալու չէր վարանար։ Թէև երիտասարդ Պրբթոնին ընկերակցութիւնը քիչ մը խալական էր, բայց և այնպէս ժամանց մըն էր։ Իսկ տը Քրէօլան՝ հեռագնեայ աւելի սիրատուր՝ իրր որսորդ հաստատուեցաւ վարձու դղեակ մը որ Ռօշմօրէն քիչ հեռու կը գտնուէր, և պատանական դրացնութեան մը պատրուակաւ դղեակ կը յաճախէր այնքան ատիպ որքան որ կարելի էր։ Բայց հիմա որ երիտասարդին Լինա Ռէմիի ձեռքէն գրաւման պզտիկ ազմուկը հանդարտած էր, այս կապը Լիտիայի շատ վտիտ հաճոյք մը կը պատճառէր։ Բան անգամ զայն ճամբած պիտի ըլլար եթէ բոլորովին առանձին մնալէ չվախնար։

(Շարունակելի)

SIEBERT AND CO'S
ORIENT LINE

Գաբ Թարիֆա չոգենաւը բեռցուելու վրայ է և կը մեկնի ընդհանուր վաճառքով Անվերսէ Կ. Պոլսոյ համար Փետրուարի 25ին։

Գաբ Նեկրо չոգենաւը Մարտի 10ին պիտի սկսի բեռ առնել Անվերսէ Կ. Պոլսոյ համար։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալին
ՕԱՆՈԲ Պ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆԻ
Թիւ 43, Քէօփրիւլիւ խան

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Պ. ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ
Կ. ՊՈԼԻՍ
Զամմարճըլար Bofnıc Մեծ—Նոր խան
Վարի յարկ թիւ 47
ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻՆ
ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարումներով ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին մետաքս երիզ, լէմոն ծաղիկ, կրանդ, քղաք, ձեռնոց, մնտուկ, արծաթապատ ափսէ և մկրատութեան հագուստ։

Անգամ մը կ'արժէ այցելել սոյն վաճառատունը տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ը. գունաւորութիւնն և ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածքներու որ ամէնէն դժուարահաճ իսկ կրնան գոհացնել։

Մանաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճշդապահութեամբ։ 9—15

ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ԶՈՒՆԻ

Cacao «BOON»
HOLLAND

ՊՈՒՆ և Ընկ. եան պատրաստած փոշիացեալ ԱՆԵԱՐԴԱՅ քաքաւն բովանդակ Եւրոպոյ մէջ մեծ յարգ գտած է բաց ի ունեցած օգտակար յատկութիւններէն նաև իր առնադիւրին պատրաստութեամբ։

ՊՈՒՆ, քաքաւն սուրճի ու թէյի գործածութեամբ ջղային ու ստամոքսային կարգ մը անհանգստութեանց ենթարկուելու անպատեհութենէն զերծ պահող ու միևնոյն ատեն կազդուրիչ, մնուցուցիչ և խիստ քաղցրահամ խմելիք մըն է, գործածելի ամէն եղանակի ու ամէն առթիւ։

Դիւրին պատրաստութիւն.— Մէկ թէյի գաւաթի մէջ 2—3 արծաթ դգալ շաքարի ու մէկ դգալ քաքաւի խառնուրդին վրայ եռացեալ ջուր կամ տաք կաթ լեցնել ու խառնել, և ահա՛ պատրաստ կ'ըլլայ խմուելու։

30 գաւաթ պատրաստուելիք տուփը 5 դահեկան
60 » » » 9 »

Կը գտնուի, գլխաւոր դեղարանները, դեղի մթերանոցները, շաքարեղինաց ու նպարեղինաց վաճառատունները։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
ՖՆՏՔԼԵԱՆ ԽԱՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ
25—21

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՑՔ ՄԸ

Նիհար, աղազուն, վատոյժ, հիւանդկախ տղաքը երբեք չէի սիրեր. միշտ կը փափաքէի գիրուկ, թոմդուլ, զբաւարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Նախարելապէս համոզուած էի որ ապագային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք մնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հեռամուտ եղայ ամէնէն լաւ մնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսաւ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԻՖԱԼԻԷԼԻՒով մնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷԼԻՆը և քանի՛ ուտէր կը գիրնար, կ'ուժգնար և կը կայտառնար։ Այսպէս, քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորկարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն աղեկը առանց ոևէ հիւանդութեան ակռայ հանեց, խաղալով, ցատկելով և շարունակեց աճիլ ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷԼԻՆով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ. փառք Աստուծոյ, ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան՝ առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար ի սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷԼԻՆով մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ, Պոնապարթ փողոց, Թ. 17
ՄԱՐԿՈՒԻԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷԼԻՆը կը ծախուն Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարանները ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 26—12

ՄԵԾ ՀԱՆԴԵՐՁԱՎԱՃԱՌ

Տարիներէ ի վեր ծանօթ է Թոփպեան խանի

ԴՐԻԳՈՐ ԷՖ. ԵՐՄԷՆԵԱՆԻ
ՄԵԾ ՀԱՆԴԵՐՁԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆը

այս անգամ պատրաստած է ձմեռուան յատուկ կերպարներէն շիք և տոկուն հագուստներ, ինչպէս նաև

ԲԱԼԹՕՆԵՐ,

ՄԵԾԻ ԵՒ ՏՂՈՒ ՔՕՍԹԻՄՆԵՐ մաթոզներ, բատտրսիներ ևն. ևն.

ԳԻՆԵՐը ԵՒՍՏ ԴԻՒՐԱՄՈՒՑՉԵԼԻ ԳԻՆը ՈՐՈՇ է ԹԻԵ 2 ՂՐՈՒՇ

Սուլթան Համամ, Թոփպեան խան
Թիւ 34 42—36

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՕՐԴՆԵՐ
ԿՈՒԶԷՐ ԲԱՐԻՋԵԱՆ
ՆՈՐՈՅԹՈՎ ՀԱԳՈՒՍՔ

Անգամ մը միայն այցելեցէք համբաւաւոր դերձակուհի

ՏԻԿ. Բ. ԳԻՐԻԱԳՈՅՈՒԼՈՅԹ որ նոր աշխատանոց մը բացած է, Բերա. մեծ փողոց Սինկէր տան դէմ, էպէթ փուչա արարքմանին մէջ երրորդ յարկը։

Սուարէի և դուբսի զգեստներ թայէօր ձեւով կը պատրաստուին նոր մոտելներու վրայ, կատարեալ կերպով և խիստ զեղջուած գիներով։ 24—21

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

ԹՈՔԱԽՏԻ ՎՐԱՅ
ԿԵՆՍԱԿԱՆ ԾԱՆՕԹՅԻԹԻՆՆԵՐ

Ժամանակիս ամէնէն անաւոր հիւանդութեան վրայ լիակատար ծանօթութիւն տուող այս գրքոյկը պատրաստած է Տոքթ. Յովս. Տ. Ստեփանեան, մեր ժողովուրդին բոլոր դասակարգերուն համար հասկնալի լեզուով և գործադրելի հրահանգներով։ Բոլոր քաղաքներու և գիւղերու մէջ ցրուելու է զայն, պատուար մը կանգնելու համար թոքախտ տարածումին դէմ։ Գիր. Առաջնորդներն Արժ. քահանաներն, Պատ. Աղքատասիրներն և վերջապէս ժողովուրդին բարիքը խորհողներն մեծագոյն ծառայութիւնը մատուցած կ'ըլլան իրենց միջավայրին՝ աշխատելով ամէն տուն մացնել այս խիստ կարեւոր հատորը. որուն գինը միայն 60 փարա նշանակուած է, ժողովրդային չրջաբերութիւնը դիւրացնելու համար։

Դիմել՝ Պալենց Գրատուն, Կ. Պոլիս, կամ, Տոքթ. Ստեփանեանի, Պարտիզակ։

ՄԱԼԻԷ ՆԷՋԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Թարապիտտա ոէյիրմէնն մահայի, եէնի Դափուտա միհէթէրէգ տագիդ ֆաբրիգասը հիզասրնտա գահվէիանէ իւէ խան պէյնինտէքի արտա. Եէնի Դափուտա՝ կէսրիւք իթիսալինտէքի գահվէ նանէ, Եէնի Դափուտա՝ Սթամբոլ ճիւէթինտէքի արտա, Գում Դափուտա՝ Թաշդրար ասքարնտա մէյխանէ էօնիւնտէքի 50 մէթրօ արտա. Լանկասա՝ 5194 մէթրօ պօսթան մահալի։

Պալատէ մուհարրէր մահալլէրին 324 սէնէսինէ մահտուպէն իճարը սինէտալէրի կիւզայէտեէ չրգարըլարագ չէրը հալը բումինին 27նճը չարչէնպիհ կիւնի իճալէ վէ իճարը գաթիւէրի իճրա իտիլէճէկնիէն Թալիպ օլանլարը վէ չէրայէթի անլամագ իսթէյէնլերին միւտտէթը մուհարրէրէ զարգինտա Մալիէ Նազիրէի ճէլիլէսի Աշար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիէսինէ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունը։

11 Շուպաթ 323

Եէմէն վիլայէթի տախիրինտէ Հոտէյտա սանճաղընդն պէշ միլիոն եիւզ օն պիր պին իգի եիւզ տօքսան ալթը ղրուշ պէտէլը էսպագասը բուսումը միւթէֆէրիգաս ըկլէճէէք 324 սէնէսինէ մահտուպէն Շուպաթընդն Նիսանինէ գատար միւտտ՝թ իլէ միւղայտէլէ ըդ արբլմըշ օլտրղընտան թալիպ ջանլարընն մանալն։ միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իլան օլունը։

18 Շուպաթ 323

ԱՓՐՈԴԻՏԵԱՆ ԱԽՏԵՐՈՒ
ՄԱՏՍՈՆԱԳԷՍ

ՏՕՔԹ. Խ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Կատարեալ ձեռնհասութեամբ կը դարմանէ հին և նոր վերմամղութիւնը ասոնցմէ ծագում առած դժուարամղութիւնը. իսկ Գաղդիական ախտ, փոխանակ ներքէն դեղեր տալով ստամոքսը ու աղիքները խանգարելու, բնոնոր դրութեան լաւագոյն միջոցին դիմելով կը բուժէ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի Կիրակի, ժամը 3—11, Պաղդէ-գաբու չաքաբաշտան Հաճի Պէքիրի գիմացը սեպանաւորին վերնայարկը. թիւ 19 դարմանատան մէջ։

Կարօտ հիւանդները ձրիաբար կը գարմանուին։ 50—28

ՄԿՐՏԻՉ ՉԱՅԼԱԳ
ՓԱՍՏԱԲԱՆ

վկայեալ կայս. Իրաւագիտակսն վարբարանէն կ'ստանձնէ ամէն տեսակ Շէրիի, պատժական, առուտրական և Հաւաքագի վերաբերեալ դատեր դիւրամատչելի պայմաններով։

Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճաssէսի. Մուսալ խան, թիւ 13։ 10—10

ՆԵՐՕՔՕՄ

Կայսերական Բժշկական վարժարանի տարրաբանութեան ուսուցիչ քիմիագէտ Յովսէփ Էֆ. Ճէլալեանի

ՆԵՐՕՔՕՄ

անուամբ մազի նորահնար ներկը կայս. Բժշկական Վարժարանէն արտօնուած և հասարակութեան մատնաւոր գնահատման արժանացած է, կարճ ժամանակի մը մէջ։

Սոյն ներկը՝ գործածութեամբ՝ մազերը, մօրուքը և պեխերը բնականէն չը զանազանուելու աստիճան նրբութեամբ սև և չաքանակագոյն կը ներկէ և գործածութենէ վերջ, մազերուն արժանութիւն կուտայ, կակուղութիւն և փայլունութիւն կուտայ։

Եւրոպական կարգ մը ներկերու պէս հերաթափութիւն չի պատճառեր և մորթին ալ չի վնասեր։

Անոնք որ պէտք ունին կրնան դիմել ընդհանուր կեդրոնատեղին Պոլիս, Պահէք Դ սքաւ Համիտիյէ Սէպիլի դէմ Աբիկ Իւթիւճեանի Դեղարանը որ Ներօքօմի պատրաստութեան մենաշնորհը ստացած է, Կայս. Բժշկական վարժարանէն։

Կը գտնուի նաև մայրաքաղաքիս բոլոր առաջնակարգ դեղարանները։

Գաւառային յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ 20—14

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ
ՆԻ
ՄԿՐՏՈՒՐԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէ՞ք հարսնիքներնուդ փայը աւելցնել, գեղատիպ «էֆէֆ» մը տալ մոմերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆի վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը զարդարուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր անմրցելի ժան գիներով։ Կը գտնուի նաև հոն հարսի կոյանտ, քղաք, քղաքի մնտուկ, զարդարուած կողով, ծաղիկ՝ փետուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի պէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Չամիչեանի հարսանեկան մոմերու վաճառատունը ուր ո՛չ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ գոհացում պիտի գտնէ։ 50—44

ՍԽԱԼ ՏԵՂ ՉԵՐԹԱՔ
ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Բամանբо խանի տակ, թիւ 86

ԱՄԷՆԷՆ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԱԾ ԵՒ ԱՄԵՆՈՒՍՏ ԴՆԱՀԱՏՈՒԱԾ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՄԷՆ ԴԷՍԱԿԱՐԳԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ ԵՒ ՕՔՍԻՏԷ — ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

Կ'ուզէ՞ք ճիշդ, անփոփոխ կերպով հիշդ ժամը ունենալ։ Կ'ուզէ՞ք միանգամ ընդ միշտ ազատիլ աւելի կամ նուազ վիճելի յատկութիւններ ունեցող ժամացոյցներու առթիւ տարուող տարաձայնութիւններէն և յուսախաբութիւններէն։ Բացարձակապէս պէտք է որ կրէք ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցը, որ կէս դարէ ի վեր տարածուած է աշխարհի բոլոր հրապարակներուն վրայ, ուր անհուն հռչակ մը շահած է՝ չորս հիւ իր լուրջ և անթերի յօրինուածքին։ Ժամագործական գիտութեան կատարած ամենավերջին լուսոյգիւմբեանց բարձրութեան վրայ գտնուող սոյն ժամացոյցը ճշգրտութեան հրաշալիք մըն է պարզապէս։ Իր գերազանց բանուածքով, իր հիանալի տեւականութեամբ, և իր ուրիշ ապացուցուած յատկութիւններով կը մեծցնէ նոյն կարգի բոլոր արտադրութիւնները, որոնց մէջ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու արժանացած ընդհանուր գնահատման ամէնէն պերճախօս ապացոյցները կ'ընձեռեն գիտական մարմիններ, նաւատորմիղներու հրամատարներ և ապայակոյտեր, բեւեռային արշաւախումբեր, երկաթուղեայց ընկերութիւններ, եւն. եւն., որոնք ամենուրեք և այլամերժօրէն ընդունած են ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու գործածութիւնը։ Վերջապէս կարեւոր է յաւելուլ թէ ԼՈՆԺԻՆ ժամացոյցներու բարձր հարիւր նուիրագործող վարձատրութիւնք բազմաթիւ են. որոնցմէ կը բաւէ յիշել մի քանին.

ԱՆՎԷՐՍ. — Պատուոյ մեծ վկայագիր՝ 1885
ԲԱՐԻԶ. Մեծ մրցանակ 1889
ԺԸՆԷՎ.— Արտաքոյ մրցման Անդամ Ժիւռիի՝ 1896
ՊՐԻՍԷԼ.— Մեծ մրցանակ 1897
ԹՈՒՆ.— Արտաքոյ մրցման, Անդամ Ժիւռիի՝ 1899
ԲԱՐԻԶ — Մեծ մրցանակ 1900
ՄԻԼԱՆ.— Մեծ մրցանակ 1906
եւն. եւն. եւն.

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷՋՎԷՃԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
Կ. Պոլիս, Մահմազանիար փողոց թիւ 44-46 Մեծ-Շուկայ
Կը գտնուի բոլոր ժամացոյցի վաճառատուներուն մէջ
Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուի նաև ամենազեղեցիկ և ամենաճոխ մթերք մը ոսկի չղթաներու և գոտարդինաց, ինչպէս մատանիներ, քսակներ, ապարանջաններ եւն. եւն.։ Ծանձնարարութիւնք ևս կ'ընդունուին։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ
VIN DE VIAL

ԳԻՆԻ ՄՍԻ ՀԻԻԹ

ԼԱԲԹՕՖՕՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ
ԱՄԷՆԷՆ ԶՕՐԱՒՈՐ
ՈՅԺԻ ԴԵՂԸ
ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է
ԱՆԱՐԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆԷ ՆՈՐ ԵԼԼՈՂՆԵՐՈՒՆ
ԿԻՆԵՐՈՒՆ, ՏՂՈՑ ԵՒ ԾԵՐԵՐՈՒՆ
ՎԻԱԼ ԵՂԲԱՐՔ դեղագործ ի Լիօն
36, Բլաս էլ-Լբգուռ, 36
Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և մթերանոցներու մէջ

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ԱԼԻՒՐ

ԱՅՍ ԱԼԻՒՐԸ ԱՆԽԱՐԴԱԽ ԶՈՒԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ԿԱԹՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԸԼԼԱԼՈՎ, ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ, ՁԱՓԱՀԱՍՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՊԱՔԻՆՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԱԼԱՒ ՍՆՈՒՆԴՆ Է
ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԴԵՂԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՆԵՐՈՒ, ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ԵՒ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Կ. ՊՈԼՍՈՑ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆ Է ՊՈԼԻՍ, ՍԻՐՔԷՃԻ, ԽՕՐԱՍԱՆՃԵԱՆ ԽԱՆ ՃՈՐՃ ՊԷՅՔԷՐ ԵՒ ՈՐԴԻՆ